

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 2 (8025) ŞƏNBƏ, 5 yanvar 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

26 səfər, 94 yeni obyektin açılışı

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı 2018-ci ildə də Prezident İlham Əliyevin fəaliyyət prioritetlərindən olub

2003-cü ildə Azərbaycanda keçirilən prezident seçkiləri ərəfəsində xalq müraçət edərək "...əgər Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərsə, ilk növbədə, regionların problemləri ilə məşğul olacağam" vadini verən və sözünün arxasında duran İlham Əliyevin 16 ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı gördüyü işlər Azərbaycanın bölgələrinin simasını büsbütün dəyişib gəzələşdirdi, desək, yanılmırıq.

Dövlət və cəmiyyət həyatının bütün sahələrində fundamental dəyişikliklərin baş verdiyi ötən 16 il ərzində Azərbaycan xalqı həmişə öz liderinə güvənərək ona ən güclü dəyək olub.

Regionların davamlı və tarazlı inkişafı

Təbii ki, son 16 ildə müstəqil Azərbaycanın sosial-iqtisadi tərəqqisi təmin edən ən başlıca amillərdən biri ölkənin regionlarının davamlı və tarazlı inkişafına nail olunması ilə bağlıdır. Regionların inkişafına dair 3 dövlət programının uğurla icrası ölkəmizin bütün bölgələrinin sosial-iqtisadi mənzərəsini xeyli yaxşılaşdırıb, yerlərdə iqtisadi fəallığın və təşəbbüskarlığın artmasına, vacib infrastruktur layihələrinin reallaşdırılmasına imkan yaradıb.

Dövlət başçısının müəmmədi olaraq ölkənin bütün şəhər və rayonlarına səfərlər etməsi və görülən işlərlə şəxsən maraqlanması, tapşırıqlar verməsi, əhali ilə səmimi söhbət etməsi deyilənləri bir daha təsdiqləyir. Ötən ilin statistikasına nəzər yetirsək görürük ki, il ərzində dövlət başçısı respublikanın bir çox şəhər və rayona səfərlər edərək verdiyi tapşırıqların və göstərişlərin icrası ilə yerində maraqlanıb, eləcə də mühüm sosial obyektlərin, mədəniyyət mərkəzlərinin açılışı, avtomobil yollarının yenidən qurulması işləri ilə tanış olub, hərbi hissələrə baş çəkib, eləcə də aqrar sektorun inkişafına dair müşavirələr keçirib.

Beləliklə, ötən il dövlət başçısı Qusar (30 yanvar), Mingəçevir (27 fevral), Bərdə (25 mart), Xaçmaz (4 may), Xızı (4 may, 11 oktyabr), Naxçıvan Muxtar Respublikası (16 may), Goranboy və Nattalan (5 iyun), Sumqayıt (18 iyun, 16 noyabr, 27 dekabr), Şamaxı, İsmayilli (25 avqust), Biləsuvar, Masallı (18 sentyabr), Quba (11 oktyabr), Lənkəran, Astara, Lerik (15 oktyabr), İmişli (22 oktyabr), Qax, Şəki (28-29 oktyabr), Ağdam, Ağcabədi (5 noyabr) və Abşeron (24 dekabr), ümumilikdə 23 rayon və şəhərə 26 dəfə səfər edib, 94 yeni sosial-iqtisadi infrastrukturun açılışını edib.

Dövlət başçısı yeni müəssisələrin işə düşməsi, istismara verilməsi mərasimlərində iştirak edərək öz xeyir-duasını verib.

Ötən il Prezidentin iştirakı ilə Masallı Sənaye Məhəlləsi, Mingəçevir Sənaye Parkında "Mingəçevir Teksstil" MMC-nin iplik istehsalı üzrə iki müəssisəsi, Şamaxıda "Şirvan Şərabları" MMC-nin şərab zavodu, Sumqayıt Kimiya Sənaye Parkında "SOCAR Polymer" layihəsi çərçivəsində inşa edilən polipropilen zavodu, həmçinin İsaat Kimyaçılar Zavodu, "Baku Non Ferrous and Foundry Company"

Son 5 ildə 122 səfər, 398 yeni obyekt

Prezident İlham Əliyev regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair 2014-2018-ci illəri əhatə edən sonuncu beşillik dövlət programında nəzərdə tutulan bütün layihələrin icrası ilə şəxsən maraqlanıb. Bu müddət ərzində ölkədə xeyli sosial-iqtisadi obyektlər açılıb. Bunu dövlət başçısının 5 ildə bölgələrə etdiyi səfərləri və yeni obyektlərin açılışı bir daha təsdiqləyir: Bölgələrə səfərlər: 2014-cü il - 23 səfər 78 obyekt; 2015-ci il - 19 səfər 62 obyekt; 2016-cı il - 23 səfər, 64 obyekt; 2017-ci il - 31 səfər, 100 obyekt; 2018-ci il - 26 səfər, 94 obyekt. Ümumilikdə isə 5 il ərzində İlham Əliyev sonuncu dövlət programının icrasını gədisatı ilə bağlı bölgələrə 122 dəfə səfər edib, 398 yeni sosial-iqtisadi obyektin açılışını edərək xeyir-duasını verib.

2018-ci ildə bölgələrdə ərsəyə gələn mühüm iqtisadi layihələr

Hər il olduğu kimi, 2018-ci ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafına töhfə verən, yeni iş yerlərinin açılmasına təmin edən müəssisələr, zavodlar, fabriklər və digər obyektlər fəaliyyətə başlayıb.

MMC-nin əlvan metallar və ferroarintilə zavodu və "Tabaterra" QSC-nin bütün məmulatları istehsalı fabriki, "Qubaekoqqrar" MMC-nin kənd təsərrüfatı mallarının istehsalı zavodunun və "Azərxaçça" ASC-nin Ağdam, Xaçmaz, İsmayilli, Lənkəran filiallarının açılış mərasimləri keçirilib. Göründüyü kimi, ölkədə innovativ və yüksək texnolo-

giyalara əsaslanan rəqabətqabiliyyətli sənayenin, həmçinin qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafını təmin etmək və əhalinin məşğulluğunu artırmaq məqsədilə nəhəng sənaye parkları və məhəllələri, zavod və fabriklərin yaradılması prosesi uğurla davam etdirilir. Regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin genişləndirilməsi, yerli ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə sənaye sahələrinin inkişafı, istehsal prosesinin təşkilində infrastruktur xərclərinin azaldılması baxımından bu cür sənaye parklarının və məhəllələrinin müstəsna əhəmiyyəti var.

Bir il ərzində reallaşan sosial infrastruktur

Azərbaycanda həyata keçirilən sosial-ictimai siyasət və Prezident İlham Əliyevin çevik iqtisadi islahatları nəticəsində əldə olunan nailiyyətlər ölkəmizdə sosial dövlət modelinin uğurla reallaşdırılmasının fundamental əsaslarını formalaşdırıb. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanda sosial müdafiə sistemi beynəlxalq standartlar əsasında keyfiyyətə yenedən qurulub və iqtisadi artımın balanslaşdırılmasının daimi olaraq diqqət mərkəzində saxlanması vətəndaşların yaşayış səviyyəsinin daha da yüksəldilməsini təmin etməkdədir.

Prezident keçən il Mingəçevir, İmişli və Şəkiddə "ASAN Həyat" komplekslərinin açılışlarını edib. Həmçinin "ABAD" publik hüquqi şəxsin Qubadakı "ABAD Factory" istehsalat Kompleksinin, Şəkiddəki "ABAD" Keramika və Tətbiqi Sənət Mərkəzinin açılış mərasimlərində olub.

Dövlət başçısının iştirakı ilə ötən il həmçinin Nattalan və Quba şəhər mərkəzi xəstəxanaları, Lənkərandakı İstisna Sağlamlıq Mərkəzi, Sumqayıt Dəmir Yolu Vağzal Kompleksi, Qaxda "Yurd Hotel" mehmanxanası, Lənkəran Olimpiya İdman Kompleksi və Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun açılışları olub. Bundan başqa, İlham Əliyev Şəki Heydər Əliyev Mərkəzinin, Goranboyda, Lerikdə, İmişlidə, Şəkiddə bayraq muzeylərinin açılışlarında iştirak edib.

Ardı 2-3-cü səh.

Beyləqan rayonunun Mingəçevir-Stansiya Mingəçevir-Bəhrəmtəpə (137 km)-Beyləqan avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. İyirmi altı min nəfər əhalinin yaşadığı 7 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Mingəçevir-Stansiya Mingəçevir-Bəhrəmtəpə (137 km)-Beyləqan avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 14,6 milyon (on dörd milyon altı yüz min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılıb.
2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 yanvar 2019-cu il

Düşmən cavab atəşi ilə susdurulub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşlər rejimini 26 dəfə pozub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistanın İcevan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Bala Cəfəri kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində yerləşən mövqələrimiz atəşə tutulub. Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyax, Ağdam rayonunun Şıxlar, Sarıcalı, Mərzili, Füzuli rayonunun Qərvənd, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə məruz qalıb.

PREZİDENT:

"Bizim vəzifəmiz ondan ibarətdir ki, bütün köçkün ailələri normal şəraitlə təmin olunsunlar"

Hələ 2003-cü ildə prezident seçkiləri zamanı İlham Əliyev məcburi köçkünlərlə görüşkən vəd vermişdi ki, qısa zamanda bütün cəmiyyət şəhərcikləri ləğv ediləcək, bu təbəqədən olan soydaşlarımız üçün hər cür şəraiti olan müasir qəsəbələr salınacaq və yaşayış binaları tikiləcək.

Ardı 5-ci səh.

"Dünya"

Yaponiyanın Fuci telekanalında Azərbaycan haqqında veriliş yayımlanıb

Yeni ilin ilk günlərində Yaponiyanın populyar Fuci telekanalı Azərbaycan haqqında veriliş yayımlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Dünya" adlı verilişdə Azərbaycanın coğrafi mövqeyi, əhalisi, tarixi və mədəniyyəti haqqında geniş məlumat verilib. Azərbaycanın Yaponiyadan tayyərə ilə 15 saatlıq məsafədə yerləşdiyini qeyd edən aparıcı ölkəmizin çox əlverişli coğrafi mövqeyə sahib olduğunu bildirib. Müstəqilliyini 1991-ci ildə bərpa edən Azərbaycanın qısa zaman kəsiyində əldə etdiyi uğurlar diqqətə çatdırılıb. Verilişdə Bakı şəhərindəki "Alov qüllələri", Heydər Əliyev Mərkəzi, SOCAR-ın binası, Bakı Kristal Zalı və digər möhtəşəm tikililərin müasir dizaynı barədə söhbət açılıb. "Alov qüllələri"nin şəhərin rəmzi olduğu qeyd edilib.

Telekanalın Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetində və Bakı Ali Neft Məktəbində olan çəkiliş qrupu ölkəmizdə yerləşən neft və qaz yataqları barədə təmənnə məlumatlandırılıb. Eyni zamanda, təmənnəçilərə Neft Daşları və Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəməri barədə məlumatlar təqdim edilib. Bundan başqa, Azərbaycan ərazisindəki faydalı qazıntılardan, Naftalan Sağlamlıq Mərkəzi və pəncik vulkanlarından bəhs olunub. İçərişəhərdə və Nizami küçəsində aparılan çəkilişlər zamanı şəhərin mərkəzində yerləşən bu iki yerin tikililəri ilə tarixi və müasir Azərbaycanın əks etdirildiyi vurğulanıb. Yapon izləyicilər ölkəmizin müasirliyi ilə diqqət cəlb edən turizm potensialı və mövcud infrastruktur barədə də ətraflı məlumatlandırılıb.

Təmənnəçilərə ölkəmizin rəmzlərindən biri hesab edilən, dünyaca məşhur Azərbaycan xalçaları barədə də geniş məlumat verilib.

Veriliş boyunca azərbaycanlıların çox istiqanlı, mehriban, qonaqpərvər və əməksevər bir xalq olduğu qeyd edilib. Sonda yapon təmənnəçilərinə bu gözəl ölkəyə səyahət etmək tövsiyə olunub.

Məcburi köçkünlərin sosial statusu dəyişir

"Bizim vəzifəmiz ondan ibarətdir ki, bütün köçkün ailələri normal şəraitlə təmin olunsunlar"

Hələ 2003-cü ildə prezident seçkiləri zamanı İlham Əliyev məcburi köçkünlərlə görüşkən vəd vermişdi ki, qısa zamanda bütün cəmiyyət şəhərcikləri ləğv ediləcək, bu təbəqədən olan soydaşlarımız üçün hər cür şəraiti olan müasir qəsəbələr salınacaq və yaşayış binaları tikiləcək.

Ardı 5-ci səh.

Tarixin ən qüdrətli Azərbaycanı

Müstəqil Azərbaycanın son 15 ildə həyata keçirdiyi iqtisadi inkişaf modeli inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün nümunə ola bilər. Ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının əsas istiqamətləri İlham Əliyevin 2003-2018-ci illərdə imzaladığı çoxsaylı fərman və sərəncamlarda, dövlət proqramlarında öz əksini tapıb.

İlham Əliyevin xüsusi strategiyası əsasında isə regionların sosial-iqtisadi inkişafını təmin etmək üçün ardıcıl şəkildə həyata keçirilən 3 dövlət proqramı (2004-2008, 2009-2013, 2014-2018) bölgələrin simasını büsbütün dəyişib. Ölkənin sosial-iqtisadi inkişafında prioritet kimi müəyyənləşdirilən regional inkişaf üzrə dövlət proqramları mühüm rol oynayıb.

Dövlət proqramlarının icrasının yekunlarına nəzər yetirsək görərik ki, son 15 ildə:

+ iqtisadiyyat **3,2 dəfə** qeyri-neft iqtisadiyyatı **2,8 dəfə** kənd təsərrüfatı **1,7 dəfə** artıb;

+ yoxsulluğun səviyyəsi 50 faizdən **5,4 faizə** enib;

+ Maaşlar **6 dəfə** pensiyalar **9 dəfə** minimum əməkhaqqı isə **12,9 dəfə** artıb;

+ qazlaşdırmanın səviyyəsi **95 faizə** yüksəlib;

+ bütçə gəlirləri **13,5 dəfə** artıb;

+ ölkə üzrə fasiləsiz içməli su ilə təminat 26 faizdən **67 faizə** çatıb;

+ valyuta ehtiyatları **26,6 dəfə** artaraq **45 milyard** dollara yüksəlib;

+ 15 "ASAN xidmət" mərkəzi açılıb;

+ **1 958 400** yeni iş yeri açılıb.

Müstəqillik dövründə Azərbaycana yatırılan **250 milyard** dollarlıq sərmayənin **93 faizi** son 15 il ərzində qoyulub.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı 2018-ci ildə də Prezident İlham Əliyevin fəaliyyət prioritetlərindən olub

Əvvəli 1-ci səh.

Ölkəmizdə bütün sahələrdə, o cümlədən sosial sahədə uğurlu dövlət siyasəti həyata keçirilir. Məhz bu səbəbdən də reallaşdırılan siyasət, aparılan islahatlar öz müsbət nəticələrini göstərir. Həqiqətən də, dövlətimizin sosial siyasəti nəticəsində əhalinin rifahı xeyli yüksəlib, yoxsulluğun səviyyəsi əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşüb. Son illər yüz minlərlə yeni iş yeri açılıb ki, bu da işsizliyin aradan qaldırılmasında müstəsna rol oynayır.

Geniş vüsət alan yol tikintisi

Son illərdə daha çox diqqət yetirilən sahələrdən biri də yol infrastrukturudur. Ölkəmizdə yol tikintisi geniş vüsət alıb. Dövlət investisiya proqramında ən azı 600 kəndin yolunun əsaslı təmir olunması nəzərdə tutulub. O cümlədən, maqistral yolların salınması, onların ən yüksək standartlara çatdırılması prosesi də uğurla həyata keçirilir.

2018-ci ildə cənab İlham Əliyev şəxsən bu layihələrlə yerində maraqlanıb və yeni salınan, əsaslı şəkildə yenidən qurulan yolların açılış mərasimlərində olub. Dövlət başçısının əksər regionlara səfər proqramlarına yeni yolların açılış mərasimi daxil edilib.

Ötən il ölkədə yeni işə alınan, əsaslı şəkildə qurulan yollara nəzər yetirək:

Prezident İlham Əliyev keçən il - Mingəçevir-Bəhrəmtəpə avtomobil yolunun əsaslı şəkildə yenidən qurulan 26 kilometrlik Aran-Qarağacı hissəsi, İmişlidə Mingəçevir-Bəhrəmtəpə avtomobil yolunun 112 kilometrlik Qarağacı-Bəhrəmtəpə hissəsi, həmçinin İmişli-Otuziki-Qaraqaşlı, Bərdədə Yeni Daşkənd-Umudalılar, Xaçmazda Gəndəb-Xaçmaz-Yalama-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərəhədi avtomobil yolunun 24-48 kilometrlik hissəsini təşkil edən Xaçmaz-Ududət, eləcə də Çarxi-Qalağan-Hacılar-Xanlıqoba-Sayad-Məmmədyanlı yolunun, başlanğıcını Gilezi-Xızı yolunun 34-cü kilometrliyindən götürən və əsaslı şəkildə yenidən qurulan Fındıqan kəndindəki olan yolun, Goranboyda Deliməmmədli - Quşçular - Fəxrəli - Qurbanzadə - Alpout, eləcə də Deliməmmədli-Muzdurilər-Qırıqlıb, Şamaxıda Muğanlı-İsmayilli-Mingə-Keyvəndi-Şəbiyan-Bəhliyan, Qarəməyem-İsmayilli-Şəki yolunun 5-ci kilometrliyindən ayrılan Kürdəməşi-Kəlbənd-Girk, Dəmirçi-Lahic avtomobil yollarının, Qubada İdrisqışlaq-Qasımqışlaq-Xaspolad-Zərqava-Aspərəs-

ti-Qayqışlaq, Biləsuvarada Zəhmətəbad-Bəydili-Xırmandalı-Əliabad yolunun, Masallıda Şatıroba-Hişkədə-Miyankü-Kubin-Birinci Səmidxanlı-Xallicalı-Eminli-Məmmədyanlı yollarının, Lənkəranda Hirkan-Daşatük-Biləsuvar yolunun, Lerikdə Pıran-Hamarat-Vijaker, Qax rayonunda Qax-Qıpçaq-Ağyazi, Şəki şəhərində Şəki-Kiş, Ağdamda Quzanlı-İmamqulubəyli-Orta Qərənd-Xındırstan avtomobil yollarının açılış mərasimlərində iştirak edib.

Şimal-Cənub və Şərq-Qərb beynəlxalq neqliyyat dəhlizlərinin keçdiyi məkan kimi Azərbaycan da tarixi İpək yolunun bərpası prosesində öz üzərinə düşən vəzifəni uğurla reallaşdırır. Ötən il bu istiqamətdə daha bir layihə gerçəkləşdirilib. Ələt-Astara-İran İslam Respublikası ilə dövlət sərəhədi avtomobil yolu istifadəyə verilib.

Cənab İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirilən açılış mərasimində qeyd edilib ki, yeni avtomobil yolunun ümumi uzunluğu 204 kilometrdir. Yol birinci texniki dərəcəyə aiddir. Hərəkət hissəsinin eni 15 metr, hərəkət zolaqlarının sayı 4 olan bu yol müasir səviyyədə və bütün tələblərə uyğun inşa olunub. Xatırladaq ki, indi "köhnə yol" adlandırılan mövcud Ələt-Astara-İran İslam Respublikası ilə dövlət sərəhədi avtomobil yolunun ümumi uzunluğu 243 kilometr idi. Yeni yolun istifadəyə verilməsi ilə Bakıdan Astaraya gedən yol təxminən 40 kilometr qısaldır.

Aqrar sektor yeni inkişaf mərhələsində

Regionların inkişafını özündə ehtiva edən proqramların vaxtında və yüksək səviyyədə icra olunması Azərbaycanın ümumi iqtisadi gücünü artırmaqla yanaşı, istehsal müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpasına, yeni istehsal müəssisələrinin yaradılmasına, yerli resurslardan istifadənin səmərəsinin artırılmasına, regionların inkişafı üçün zəruri infrastrukturun yaradılmasına, aqrar sektorda islahatların sürətləndirilməsinə yol açıb.

Bundan başqa, dövlət proqramlarında investorların regionlara cəlb olunması üçün əlverişli şəraitin yaradılması, yeni iş yerlərinin açılması, əhalinin kommunal xidmətlərlə təminatının yaxşılaşdırılması regionların sosial-iqtisadi inkişafında həlledici dönüş yaradıb. Dövlətin inkişafı və zənginləşməsi son nəticədə vətəndaşların yaxşı yaşamasına, onların sosial tərəqqisinə səbəb olub.

Ötən il dövlət başçısının regionlara səfərləri zamanı keçirdiyi görüşlər, müşavirələr və

yeni açılan aqrar müəssisələr bir daha bu sahənin yeni inkişaf mərhələsində olduğunu göstərir.

Prezident İlham Əliyev 2016-cı ildə Sabirabadda, 2017-ci ildə Saatlıda, ötən il isə Bərdədə pambıqçılığın inkişafı məsələlərinə dair respublika müşavirəsi keçirib. Bu müşavirələrdə verilən tapşırıqlar həqiqətən, "ağ qızı"nın şöhrətini özünə qaytardı desək, yanılmarıq. Çünki dövlət başçısının müşavirələrdə verdiyi tapşırıqların yerinə yetirilməsi ilə Azərbaycanda pambıqçılıq yenidən inkişafa başladı.

Müşavirədə bu sahədə görülən işlər nəzərdən keçirildi və tapşırıqlar verildi. Dövlət başçısı bildirdi ki, keçən il əldə edilmiş nəticələrin müsbət və mənfi tərəfləri bu il ciddi təhlil olunacaq.

Noyabrın 5-də Ağcabədi rayonunun Hindarx qəsəbəsində Əsmər Hüseynovanın pambıq sahəsi ilə tanış olan dövlət başçısı pambıqçılığın daha da genişləndiriləcəyini və bunun ölkəmizə böyük töhfə verəcəyini bir daha vurğuladı.

Onu da qeyd edək ki, keçən il bölgələrdə aqrar sektorun inkişafına töhfə verəcək çoxlu sayda yeni müəssisələr fəaliyyətə başlayıb. *Dövlət başçısının iştirakı ilə ötən il Goranboyda "Region Aqrar Park"ın, Şamaxıda "Buta Qrup" MMC tərəfindən yaradılan aqrar parkın, "AZZA AGRO" MMC-nin müasir heyvandarlıq kompleksinin, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Qubadakı Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Lənkəran Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin və Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun Lənkəran Regional Sınaq Laboratoriyasının, Qax Damazlıq İpəkçilik Stansiyasının, "Ulu Aqrar" MMC-nin Qax Aqrar Parkının, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Heyvandarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun tabeliyindəki "Qarabağ Açıqlıq Təsərrüfatı" MMC-nin Ağdamdakı Qarabağ Açıqlıq Kompleksinin açılış mərasimləri olub.*

Əlbəttə ki, bütün bunlar aqrar sektora göstərilən diqqət və qayğının təzahürüdür. Ötən il görülən işlər, yeni fəaliyyətə başlayan müəssisələr onu deməyə əsas verir ki, bu il aqrar sektorda mühüm nailiyyətlər əldə olunacaq.

Məcburi köçkünlərə dövlət qayğısı - 102-ci şəhərcik

Cənab İlham Əliyevin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlər, qaçqın və məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün görülən işlər bu kateqoriyadan olan soydaşlarımızın hər zaman diqqət və qayğı ilə əhatə olduğunu göstərir.

Qaçqın və məcburi köçkünlərin müvəqqəti yaşayış yerləri və çadırlardan müasir tələblər səviyyəsində inşa edilən qəsəbələrə köçürülməsi dövlətin bu insanlara göstərdiyi diqqətin təzahürüdür. İndiyə qədər bu kateqoriyadan olan insanların maddi rifahının yaxşılaşdırılması üçün dövlət proqramları qəbul edilib, sosial müavinətlərin artırılması istiqamətində mühüm tədbirlər görülüb.

Ötən il dekabrın 24-də Abşeron rayonunun ərazisində 1000 məcburi köçkün ailəsi, 3 gündən sonra dekabrın 27-də isə Sumqayıt şəhərində 1005 ailə üçün salınmış yeni yaşayış komplekslərinin istifadəyə verilməsi də bu siyasətin tərkib hissəsidir.

İlk məhəllənin salınması üçün 50 hektar torpaq sahəsi ayrılıb. Birinci mərhələdə 1000 ailənin yerləşdirilməsi üçün 17,5 hektar torpaq sahəsi istifadə edilib. Layihə üzrə 23-ü 42, biri isə 35 mənzilli olan 7 mərtəbəli yaşayış binası inşa olunub. Məktəb və uşaq bağçasının daxil olduğu yeni yaşayış kompleksində digər zəruri infrastruktur obyektləri - klub-icma mərkəzi, həkim məntəqəsi, ATS binası tikilib, istirahət parkı salınıb, uşaq meydanları yaradılıb. Ərazidə geniş abadlıq və yaşıllaşdırma işləri görülüb.

26 səfər,

94 yeni obyektin açılışı

Ərazisi 4 hektar olan ikinci kompleksdə isə ümumilikdə 12 bina, o cümlədən səkkizmərtəbəli 8, 15 mərtəbəli 4 bina var. Kompleksdə məktəb, uşaq bağçası, mərasim evi, polis məntəqəsi və digər zəruri infrastruktur obyektləri inşa edilmişdir.

Mənzillərin hamısı tam təmirlidir və mətbəx mebeli, qaz sobası ilə təchiz olunub. Kompleksdəki 1005 mənzilin 167-si birotəqli, 536-si ikiotaqli, 302-si isə üçotaqli və dördotaqli. Layihənin icrası zamanı Sumqayıtdakı 12-ci mikrorayonda yerləşən 21 sayılı məktəbə əlavə olaraq dördmərtəbəli yeni korpus inşa edilmişdir, məktəbin mövcud binasının fasadı, dam örtüyü tamamilə yenilənib.

Bu yaşayış kompleksi ölkə üzrə məcburi köçkünlər üçün salınan sayca 102-ci şəhərcikdir və bütün bunlar sübut edir ki, Prezident İlham Əliyev qaçqınların və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllinə xüsusi qayğı ilə yanaşı, bu məsələni daim diqqət mərkəzində saxlayır.

Meliorasiya və enerji təminatında əldə edilən uğurlar

İlham Əliyev rəhbərliyi ilə ölkəmizdə son illərdə meliorasiya və irriqasiya, həmçinin əhalinin enerji təminatı sahəsində böyük uğurlar əldə olunub. Bu çərçivədə 2003-cü ildən geniş vüsət alan yenidənqurma tədbirləri bu sahələrin müasir səviyyəyə çatmasına imkan yaradıb.

Son illərdə həyata keçirilən mühüm layihələrdən biri də dövlət başçısının iştirakı ilə imzılıqda istifadəyə verilən Araz çayının yeni qol-kanalıdır. Bu layihənin icrası qeyri-neft sektorunun, o cümlədən aqrar sahənin inkişafına sanballı töhfələr verəcək, yaradılan və yaradılacaq aqrarçılıqların, iri fermer təsərrüfatlarının və müasir heyvandarlıq komplekslərinin suvarma suyu ilə təminatında böyük rol oynayacaqdır. Araz çayının yeni qol-kanalının istifadəyə verilməsi bu istiqamətdə həyata keçirilən növbəti uğurlu və tarixi layihədir.

Bununla yanaşı, ötən il bir çox şəhər və rayonda içməli su təchizati, eləcə də kanalizasiya sistemi, suvarma kanalları inşa edilmiş və yaxud yenidən qurulmuş istismara verilib. Dövlət başçısı bölgələrə səfərləri zamanı bu obyektlərin açılış mərasimlərində də iştirak edib, xeyir-duasını verib.

Bunların sırasında Naxçıvan Muxtar Respublikasında Naxçıvan Şəhər Təmirçilik Qurğular Kompleksini, Mingəçevir Su Elektrik Stansiyasının əsaslı yenidənqurma işlərini, həmçinin NMR-in Şərur şəhər və ətraf kəndlərinin, Xızı, Astara, Lerik, Xaçmaz, Mingəçevir şəhərlərinin və Altağac qəsəbəsinin içməli su təchizati, kanalizasiya şəbəkəsinin yaradılması layihələrinin yekunlaşmasını, Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma kanalının ikinci növbəsinin ləpək yolu ilə kəşimə qurğusunun və ondan sonrakı hissəsinin açılışlarını göstərmək olar.

Əhalinin enerji təminatına gəlincə isə deyə bilərik ki, ötən il bu sahədə də bir sıra mühüm layihələr gerçəkləşib. Dövlət başçısı və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın iştirakı ilə dəniz səviyyəsindən 1500 metr hündürlükdə yerləşən, Babadağ və Niyaldağ silsilələri ilə əhatə olunan İsmayılın Lahic qəsəbəsinə qaz verilməsi mərasimi ötən ilin ən yaddaqalan hadisələrindəndir.

Bununla yanaşı, imişli və Mingəçevir şəhərlərinin elektrik paylayıcı şəbəkəsinin avtomatik idarəetmə və nəzarət mərkəzləri, Goranboyda "Dəliməmmədli" yarımstansiyası, Xızı rayonunun Yeni Yaşma və Şurabad qəsəbələrinin ərazisindəki "Yeni Yaşma" Külək Elektrik Parkı, İsmayıllda "İsmayıl", Lənkəranda "Lənkəran-2" yarımstansiyaları, Astarda gücü 16,5 MVt olan elektrik stansiyası istismara verilib. Dövlət başçısı bütün bu obyektlərin açılışında iştirak edərək, növbəti illərdə də digər şəhər və rayonlarda icra olunaçaq bu cür layihələrlə bağlı ətraflı məlumat verib.

Yeni ümumtəhsil və mədəniyyət mərkəzləri

Bu, bir həqiqətdir ki, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə son illərdə ölkəmizdə yüzlərlə ümumtəhsil obyektləri inşa olunub və ya yenidən qurularaq istismara verilib. Bu da ki, əlbəttə, ölkənin təhsil sistemində öz müsbət təsirini göstərib.

Bununla yanaşı, Heydər Əliyev Fondu ölkəmizdəki mədəni abidələrin qorunub saxlanılması istiqamətində də ciddi işlər görür. Fond ötən il də öz əhəmiyyətinə sadiq qalaraq bir sıra layihələri gerçəkləşdirib. Nəzər salaq: Şamaxıda Dəmirçi Arxeologiya Muzeyi, Ağdamda Muğam Mərkəzi, əsaslı şəkildə yenidən qurulan Bərdə türbəsi və Torpaqgala kompleksində yaradılan şərait.

Həmçinin 100 yerlik Lerik şəhər 2 sayılı körpələr evi-uşaq bağçası, Qubada 100 yerlik "Günəş" körpələr evi-uşaq bağçası, 132 şagird yerlik Şamaxı rayonu Meysəri kənd tam orta məktəbi, İsmayıl rayonu Lahic qəsəbəsində yeni inşa olunan tam orta məktəb binaları, imişliyə 100 yerlik körpələr evi-uşaq bağçası, Şəkildə qarışıq tipli uşaq evi üçün inşa olunan yeni bina.

Qeyd edək ki, adları çəkilən mərkəzlərin, muzeylərin, məktəblərin, uşaq bağçalarının açılışlarında Prezident İlham Əliyev və Mehriban xanım Əliyeva iştirak edərək yerinə yetirilən tapşırıqların icrası ilə yaxından maraqlanıblar.

Cəbhə bölgəsinə səfər, yeni hərbi obyektlərin açılışı

Prezidentlik fəaliyyətinin bütün dövründə cəbhə bölgəsinin sakinlərinə hər zaman xüsusi diqqət, himayədarlıq göstərən İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva ötən il Qarabağa səfər etdilər. Noyabrın 5-də Ağdam rayonuna edilən səfər bir neçə məqamlarla əlamətdar oldu.

Bu səfərlə Qarabağa yeni nəfəs gətirən İlham Əliyev böyük qaydışa inamı daha da möhkəmləndirdi. Ağdam isə dövlət başçısına möhtəşəm dəstəyini, biriməli bağlılığını, Mehriban xanım Əliyevaya güclü etimadını yene də nümayiş etdirdi.

Səfər bir daha ağdamlıların həyatında, xatirələrində silinməz izlər qoydu. Çünki İlham Əliyevin illərdi cəbhəboyu ərazidə çəkinmədən düşmənlə üz-üzə dayanan rayona ardıcıl səfərləri bütün ağdamlılar tərəfindən onlara böyük himayədarlığın, diqqət və qayğının bariz təəcəssümü kimi dəyərləndirilir.

Onu da qeyd edək ki, dövlət başçısı ötən il regionlara səfərləri çərçivəsində ham də Azərbaycan Ordusunun hər zaman yenilənən maddi-texniki bazası ilə tanış olub və hərbi qüvvələrlə görüşlər keçirib.

Naftalan şəhərində Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsi üçün inşa edilmiş hərbi şəhərcikdə yaradılan şəraitlə tanış olan Ali Baş Komandan həmçinin Dövlət Sərhəd Xidmətinin Naxçıvan şəhər Qaraçux ərazi dairəsində Əmiraslan Əliyev adına Sərhəd Dəstəsində və Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun "N" sayılı hərbi hissəsində yaradılan şəraitlə maraqlanıb.

Hərbi hissələrlə tanışlıq, yeni hərbi obyektlərin açılışı Azərbaycan hərbi qüvvələrinin hər zaman Ali Baş Komandanın diqqət və qayğısı ilə əhatə olunduqlarını bir daha təsdiqləyir. Həmçinin Azərbaycan hərbi qüvvələrinin böyüklüyü, əzəmətini daha da gücləndirir.

Düşünülmüş siyasət, davamlı yüksəliş

Uğurla icra edilən dövlət proqramları ölkəmizin inkişafında mühüm rolə malik olmaqla yanaşı, vətəndaşlarımızın sosial rifahının yüksəlişində də əsaslı yer tutur. Hər kəsə bəllidir ki, həyata keçirilən dövlət proqramları regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin genişlənməsində, yeni müəssisələrin və iş yerlərinin yararmasında, irimiqiyyəli infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsində, kommunal xidmətlərin səviyyəsinin yüksəldilməsində, əhalinin rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasında və yoxsulluq səviyyəsinin aşağı düşməsinə müstəsna rol oynayır.

Əminliklə deyə bilərik ki, ötən il olduğu kimi bu il də Azərbaycanın hər bir şəhərində, rayonunda, qəsəbədə və kəndində quruculuq-abədilik işləri davam edəcək. Yeni qəbul olunan dövlət proqramına uyğun olaraq regionların inkişafı istiqamətində mühüm işlər görülməkdədir.

Bütün bunlar bir daha təsdiqləyir ki, vətəndaşlarla birbaşa təmaslara üstünlük verən, özünəməxsus təminat və həssaslıqla onların problemlərini dinləyən və dərhal həlli üçün qəti tapşırıqlar verən Prezident İlham Əliyevin bu addımları ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilir, xalqın Prezidentinə olan inamını, etimadını daha da artırır. Çünki hər kəs şahiddir ki, Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyətinin əsas qayəsi xalqa və dövlətə layiqli xidmət prinsipi üzərində qurulub.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

15 illik tərəqqi yolu

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı üzrə I Dövlət Proqramı - 2004-2008

+ Ölkə üzrə ÜDM-in real həcmi **2,6 dəfə** artaraq **38 milyard** manata çatdı;

+ Valyuta ehtiyatları **18** milyard dolları ötdü;

+ ÜDM-in adambaşına düşən həcmi **5 dəfə** artaraq 4440 manat təşkil etdi;

+ Qeyri-neft sektoru **1,8 dəfə** artdı;

+ 4 ildə qeyri-neft sektoruna qoyulan investisiyanın həcmi **6,2 dəfə** çoxaldı;

+ Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə olaraq **17 sərəncam** imzalandı.

+ Sənayedə **2,5** kənd təsərrüfatında **52** faiz artım oldu;

+ Yoxsulluq **49** faizdən **13,2** faizə endi.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafı üzrə II Dövlət Proqramı - 2009-2013:

+ Ümumi daxili məhsul **3,2 dəfə** artdı;

+ Qeyri-neft sektoru **2,6 dəfə** yüksəldi;

+ Dövlət büdcəsinin gəlirləri **16 dəfə** artdı;

+ Orta aylıq əməkhaqqı **5,5 dəfə** pensiyalar **9,6 dəfə** yüksəldi;

+ Ölkədə orta illik iqtisadi artım **12,9 faiz** təşkil etdi;

+ Ümumilikdə 10 ildə strateji valyuta ehtiyatları **31 dəfə** çoxaldı;

+ Xarici ticarət dövriyyəsi **6,6 dəfə** artdı;

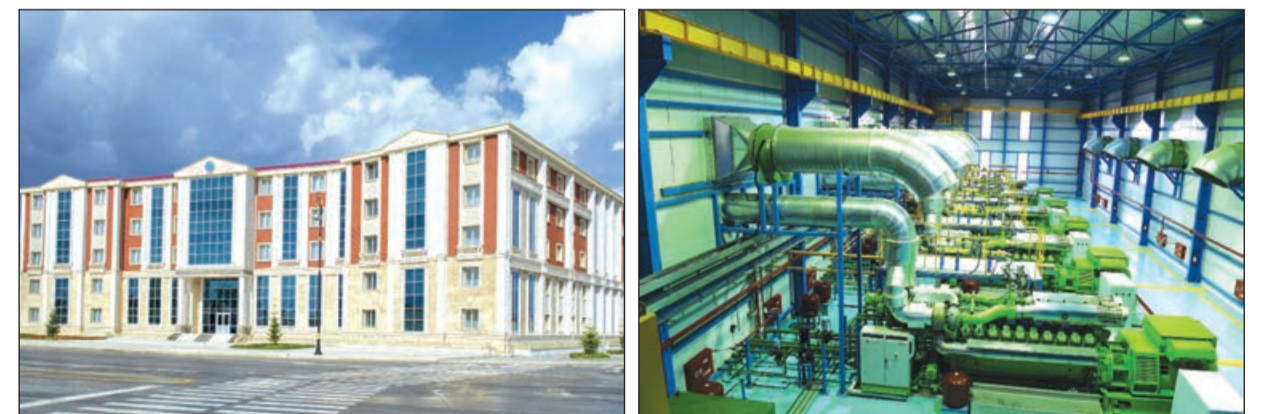
+ İxrac **9,3 dəfə** qeyri-neft ixracı **4,7 dəfə** yüksəldi;

+ Yoxsulluğun səviyyəsi 2004-cü ildəki **44,7** faizdən **5,3** faizə düşdü;

+ Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə olaraq **240 sərəncam** imzalandı.

+ Valyuta ehtiyatları **50** milyard **232** milyon dollara yüksəldi.

2014-2018-ci illəri əhatə edən regionların sosial-iqtisadi inkişafı üzrə III Dövlət Proqramının icrası artıq yekunlaşıb.

Əyilməzlik və mübarizlik rəmzi

Gəncədə Cavad xanın xatirəsi ehtiramla anıldı

Gəncədə şəhər ictimaiyyətinin iştirakı ilə Gəncə xanlığının sonuncu hökmdarı Cavad xanın anım mərasimi keçirilib. Tədbir Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə Cavad xan türbəsinin önündə təşkil olunub.

Anım mərasimində Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov, şəhər rəsmiləri, ziyalılar, ictimaiyyət və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Mərasimdə çıxış edən tarix elmləri doktoru, professor Həsənbala Sadiqov 1747-1804-cü illərdə Gəncə xanlığının keçirdiyi inkişaf yolunu, XIX əsrin əvvəllərində Azərbaycan xanlıqlarının bürüyən dərin sosial-iqtisadi, siyasi böhranın köklərini və xanlıqların üzərində alan işğal təhlükəsini tarixi faktlarla iştirakçıların diqqətinə çatdırıb. Bildirilib ki, Gəncə xanlığının sonuncu hökmdarı Cavad xan vətənin azadlığı və istiqalyyəti uğrunda son anadək mübarizə aparıb, imperiya qoşununun əsgər-

ləri ilə qeyri-bərabər döyüşdə qəhrəmancasına həlak olub. Çar imperiyası qoşununun çoxsaylı həmlələrindən sonra Gəncə şəhəri 1804-cü il yanvarın 4-də işğal edilib. Gəncənin yadellilərdən müdafiəsində Cavad xanın oğlu Hüseynqulu bəy, ailə üzvləri və 1500 nəfərədək gəncəli mətanətlə vuruşaraq şəhid olub, 17224 nəfər dinc sakin esir götürülüb.

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov, eləcə də digərləri çıxış edərək diqqətə çatdırıblar ki, Cavad xan çar imperiyası qoşunlarına qarşı mərdliklə mübarizə apararaq Azərbaycanın qəhrəmanlıq tarixinin şanlı səhifələrindən birini yazıb. Odur ki, düşmən əsarətinə qarşı

əyilməzlik və mübarizlik rəmzi kimi Cavad xanın xatirəsi nəinki gəncəllər, eləcə

də bütün Azərbaycan xalqı tərəfindən böyük hörmət və ehtiramla anılır.

Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Cavad xanın xatirəsinin əbədiləşdir-

ilməsi istiqamətində bir sıra addımlar atılıb. 2004-cü ildə Heydər Əliyev Fondunun

dəstəyi ilə Cavad xanın məzarı üzərində tarixi üslubda türbə inşa olunub, Gəncənin

ən qədim küçə və qəsəbələrindən birinə onun adı verilib.

Rəfiqə SADIQOVA

Ədliyyə Nazirliyində müşavirə keçirilib

Ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı həyata keçirilən tədbirlər çərçivəsində dövlət başçısının qanunvericilik təşəbbüsü ilə 2018-ci il dekabrın 28-də Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" qanunda əsaslı dəyişikliklər nəzərdə tutan yeni qanunlar qəbul olunub.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsində, işin səmərəliliyinin və keyfiyyətinin artırılmasında, iş yükünün azaldılmasında, "Elektron məhkəmə" sisteminin tətbiqinin genişləndirilməsində müstəsna əhəmiyyət

yet daşıyan, qanunvericiliyə edilən müntəzəqi dəyişikliklər, həmçinin məhkəmələrdə şəffaflığın və aşkarlığın artırılmasına, işlərə daha operativ baxılmasına, vətəndaşların hüquqlarının təmin olunmasına xidmət edəcəkdir.

Yeni qanunvericiliyin icrası ilə bağlı məsələlər təxirəsalınmadan ədliyyə naziri Fikrət Məmmədovun sədrliyi ilə keçirilən müşavirədə müzakirə olunub.

Müşavirədə qarşıda duran vəzifələrdə, o cümlədən qanunvericiliyin yeni müddəalarının düstür və vaxtında icrasının təmin olunması, onların məhiyyətinin dərinlən öyrənilməsi və e-məhkəmənin imkanlarından səmərəli istifadə

edilməklə bağlı təbii ki, bu məqsədlə Ədliyyə Akademiyası ilə birgə ali və apelyasiya məhkəmələrinin təlimçi hakimlərinin iştirakı ilə paytaxtda və respublikanın bütün bölgələrində silsilə təlimlərin və hüquqi maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsi müəyyən olunub. Eyni zamanda, normativ-hüquqi aktların yeni qanunvericiliyə uyğunlaşdırılması, məhkəmə fəaliyyətini tənzimləyən sənədlərin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı və digər konkret göstərişlər verilib.

Həmçinin məsələ ilə bağlı yaradılmış işçi qrupu qarşıda duran vəzifələrin icrası ilə bağlı xüsusi tədbirlərin planının hazırlanması tapşırılıb.

Məktəbdaxili qiymətləndirmə qaydaları dəyişdirilir

Məktəbdaxili qiymətləndirmə qaydalarında dəyişikliklər ediləcək. Yeni qaydalarda nəzərdə tutulan əsas dəyişikliklərdən biri summativ qiymətləndirmə ilə bağlıdır. Dəyişikliklərə əsasən, summativ qiymətləndirmələrin sayı azaldılıb. Böyük Summativ Qiymətləndirmə (BSQ) IV, IX və XI siniflərdə bütün fənlər, V, VI, VII, VIII və X siniflərdə isə yalnız buraxılış imtahanları keçiriləcək fənlər üzrə aparılacaq.

Bu sözləri Təhsil Nazirliyinin Təhsil inkişafı proqramları şöbəsinin müdiri Emin Əmrullayev "Ümumi təhsil pilləsində təhsilçilərin attestasiyasının (yəqün qiymətləndirmə (attestasiya) istisna olmaqla) aparılması Qaydası"nın qəbulu ilə bağlı dünən keçirilən mətbuat konfransında qeyd etdi.

Məktəbdaxili qiymətləndirmə qaydalarında dəyişiklikləri zəruri edən səbəblər barədə ətraflı məlumat verən Emin Əmrullayev bildirdi ki, BSQ-lərin keçirilməsinin əsas məqsədi bütün fənlərdən təhsilçilərin nailiyyətlərinin ölçülməsi, aralıq siniflərdəki BSQ-lərin əsas məqsədi isə buraxılış imtahanlarına müqəmməl hazırlığın təmin edilməsidir.

Qaydalarda edilən ikinci dəyişikliyin ibtidai siniflərdə bağlı olduğunu diqqətə çatdıran nazirliyin əməkdaşı söylədi ki, artıq ibtidai sinif şagirdlərinin yaş xüsusiyyətləri nəzərə alınaraq, I siniflərdə summativ qiymətləndirmə aparılmayaca-

caq, II, III siniflərdə yalnız Kiçik Summativ Qiymətləndirmə (KSQ) olacaq. Onun sözlərinə görə, summativ qiymətləndirmə qaydalarının tətbiqi tədrisdə heç bir problem yaratmayacaq. Summativ qiymətləndirmə 100 ballıq şkala ilə aparılacaq, yalnız yekunda 2, 3, 4 və 5 qiymətlərinə çevrilərək sinif jurnalına, "Məktəbi kitabçası"na yazılacaq. Başqa sözlə, qaydalara əsasən, bütün hesablamalar ballar üzərindən aparılacaq, yalnız son anda həmin balların qiymət qarşılığı da müəyyən olunsun. KSQ üçün 1 dərəcə saatı, BSQ üçün isə yaş xüsusiyyəti və fənnin özünəməxsusluğu nəzərə alınaraq, 45-90 dəqiqəyə kimi vaxt nəzərdə tutulur. Yarım il ərzində fənn üzrə 3-6 KSQ keçirilə bilər.

Qurum rəsmisi əlavə etdi ki, dəyişikliklərdən biri də tədris ilində keçiriləcək summativ qiymətləndirmələrin tarixinin şagirdlərə əvvəlcədən elan edilməsidir: "Bu, təhsil iştirakçısı kimi şagirdlərə və

rilən önəmli göstəricisi olmaqla yanaşı, onların fəaliyyətlərinin planlaşdırılması baxımından da faydalıdır. Digər dəyişiklik isə lisey, gimnaziya və təmayülləşmə təbiiq edilən siniflərdə əlavə fənlər üzrə BSQ-lərin keçirilməsidir. Ümumtəhsil məktəblərinin, lisey və gimnaziyaların, təmayül siniflərinin özünəməxsusluğu qaydalarına nəzərə alınıb. Məsələn, beynəlxalq akkreditasiyadan keçmiş proqramların (International Baccalaureate Diploma Programme, A level və s.) tətbiq edildiyi ümumi təhsil müəssisələrində fərdi qiymətləndirmə qaydalarına istisna olaraq icazə verilir.

Qeyd edək ki, yeni qaydalar Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilmiş və dərc olunduğu gündən (29 dekabr 2018-ci il) qüvvədədir və cari tədris ilinin II yarımından tətbiq olunur.

Fərizə ƏHMƏDOVA, "Azərbaycan"

Baş Prokurorluqda əməliyyat müşavirəsi

Yanvarın 4-də Baş Prokurorluqda 2018-ci ildə prokurorluğun mərkəzi aparatı tərəfindən görülmüş işlərin və qarşıda duran vəzifələrin müzakirəsinə həsr olunmuş əməliyyat müşavirəsi keçirilib.

Müşavirədə baş prokuror Zakir Qaralov çıxış edərək bildirdi ki, 2018-ci il Azərbaycan Respublikası Prokurorluğu orqanları üçün də uğurlu hesabət dövrü olub. Digər hüquq mühafizə orqanları, ilk növbədə, daxili işlər, ədliyyə və məhkəmə orqanları ilə əlaqəli birgə fəaliyyətin nəticəsi kimi cinayətkarlığın dinamikasında və strukturunda müşahidə olunan ödənilməmiş göstəriciləri hesabət dövründə də davam etdirilib. Prokurorluq orqanlarının sayları, ilk növbədə, Prezident İlham Əliyevin rəhbər göstərişlərindən irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsinə, ölkəmizdə dayanıqlı ictimai-siyasi sabitliyin qorunmasına, dövlət maraqlarının müdafiəsinə, mövcud çatışmazlıqların və neqativ təzahürlərinin tərxi-

şəlinmədən aradan qaldırılmasına yönəldilib.

2018-ci ildə də ölkəmizdə korrupsiya və rüşvətçuluğa qarşı kəşərli mübarizə uğurla davam etdirilib. Baş İdarə tərəfindən digər cinayət işləri ilə yanaşı, qida təhlükəsizliyi, tikinti və şəhərsalma tələblərinin pozulması, həmçinin bank sektorunda yol verilmiş qanunsuzluqlarla əlaqədar bir sıra aktual cinayət işləri üzrə intensiv araşdırmalar aparılıb. Baş İdarənin səmərəli fəaliyyəti nəticəsində Avropa Şurasının Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Aparan Dövlətlər Qrupu (GRECO) və İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (OECD) kimi mötəbər beynəlxalq təsisatlar tərəfindən verilmiş tövsiyələrin böyük əksəriyyəti uğurla yerinə yetirilib.

Hesabat dövründə Baş Prokurorluğun Ağır cinayətlərə dair işlər üzrə istintaq idarəsi tərəfindən respublikada ictimai rezonansa səbəb olmuş bir sıra cinayətlərin, o cümlədən qəsdən adamöldürmə cinayətlərinin key-

fiyyətli istintaq edilməsi və təqsiri şəxslərin işə olunaraq məhkəmə məsuliyyətinə verilməsi təmin edilib.

Əməliyyat müşavirəsində hesabat dövründə görülmüş müsbət işlərə yanaşı, fəaliyyət istiqamətləri üzrə işin səmərəliliyinə mənfi təsir göstərən hallar ətrafı təhlil və ciddi tənqid olunub, istintaq işi və ibtidai araşdırma prosessual rəhbərliyin həyata keçirilməsi zamanı yol verilən nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılması istiqamətində zəruri tədbirlərin görülməsi tələb edilib.

Baş Prokurorluğun Təşkilat-analitik və Kadrlar idarələri, habelə digər struktur qurumların rəhbərlərindən tələb edilib ki, əməkdaşların fəaliyyətlərinə aşkara çıxarılan mənfi təzahürlərə qarşı mübarizə xəttilə qətiyyətlə davam etdirilsin, xidməti, icra və əmək intizamının möhkəmləndirilməsi məsələlərində prinsiplilik daha da artırilsin.

Eyni zamanda, 2018-ci il ərzində görülmüş işlərin vəziyyətinin ümum-

miləşdirilməklə nəticələrinin təsdiq edilməsi cədvələ uyğun olaraq, Baş Prokurorluğun idarə və şöbələrində prinsipial müzakirələrin aparılması, habelə Baş Prokurorluğun geniş kollegiya iclasının keçirilməsinə hazırlıqla əlaqədar müvafiq tapşırıqlar verilib.

Əməliyyat müşavirəsində yekun vuran baş prokuror Zakir Qaralov ümidvar olduğunu bildirdi ki, Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun kollektivi 2019-cu ildə də Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən müasir məzmunlu tədbirlərin reallaşdırılmasında, digər hüquq mühafizə orqanları ilə əlaqəli şəkildə cinayətkarlığa qarşı mübarizənin gücləndirilməsində, dövlətçiliyimizin maraqlarının və ölkəmizdə bərqərar olmuş dayanıqlı ictimai-siyasi sabitlik və əmin-amanlığın qorunmasında öz səlahiyyət hədləri daxilində zəruri tədbirlərin görülməsini təmin edəcək.

İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu avtonəqliyyat vasitəsinin satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu avtonəqliyyat vasitəsinin satın alınması məqsədilə "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq açıq tender elan edir.

Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilməlidir:

- satınalma müqaviləsini bağlamaq səlahiyyəti olmalı;
- maliyyə durumu qənaətbəxş olmalı;
- texniki, maliyyə və işçi qüvvəsinə, idarəetmə səriş-təsinə malik olmalı;
- vergilər və digər icbari ödənişlər üzrə vaxtı keçmiş öhdəlikləri olmamalıdır.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər 100 manat iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş tenderin əsas şərtlər toplusunu aşağıdakı ünvandan ala bilərlər:

Bakı şəhəri, A.M.Şərifzadə küçəsi, 172
Əlaqələndirici şəxs: Ə.Abdullayev, tel: (012) 433-63-65
dax/n: (230)

Bank rekvizitləri:

Bankın adı: PAŞA Bank ASC
Kod: 505141
VÖEN: 1700767721
Müxbir hesab: AZ82NABZ0135010000000071944
S.W.I.F.T. PAHAZ22

Alan:

İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu
VÖEN: 1305619841
Hesablaşma hesabı:
AZ03PAHA36015AZNHC0100089628

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- iddiaçının tam adını, hüquqi statusunu əks etdirən hüquqi sənədlərin (nizamnamə, dövlət qeydiyyatı

haqqında şəhadətnamə və ya reyestrdən çıxarış və s.) surətləri;

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilmə vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq orqanlardan arayış;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı gündən sonra ən azı 30 bank günü müddətində qüvvədə qalır);

- tender təklifi qiymətinin 2 faizli həcmində təklifin təminatı;

- xarici şirkətlər iştirak etdikdə onların Azərbaycanda nümayəndəliyinin olmasını təsdiq edən sənəd.

İddiaçı tenderin əsas şərtlər toplusunda göstərilən bütün maddələrə dəqiq əməl etməlidir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank zəmanəti istisna olmaqla) 15 fevral 2019-cu il saat 17:00-dək, tender təklifi və bank zəmanətini isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 20 fevral 2019-cu il saat 17:00-a qədər İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fonduna (ünvan: Bakı şəhəri, A.M.Şərifzadə küçəsi, 172) təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaq. İddiaçıların təklif zərfləri 21 fevral 2019-cu il saat 12:00-da yuxarıda qeyd olunan ünvanda açılacaq.

Tender təklifinin qüvvədə olma müddəti - tender prosedurunun başlandığı gündən etibarən ən azı 30 (otuz) bank günü təşkil etməlidir.

Tender təklifinin təminatı - tender prosedurunun başlandığı gündən etibarən ən azı 60 bank günü (tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən ən azı 30 bank günü) çox olmalıdır və təklifin ümumi qiymətinin 2 faizini təşkil etməlidir.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

Tender komissiyası

Xəzər dənizində suyun səviyyəsinin dövrü olaraq qalxıb-enməsinə etimləndirən fərqli, bədii obrazla ifadə etsək, onun da canlı varlıq kimi nəfəs aldığı deyə bilərik. Lakin "nəfəs alan", "yaşayan", "canlı dəniz" bənəzləmələri qulağa nə qədər xoş gəlsə də, Xəzərdə qabarmalar və çökülmələr baş verəndə bu proses daha çox təbii fəlakət kimi dəyərləndirilir. Reallıq isə ondan ibarətdir ki, hər dəfə Xəzər dənizində suyun səviyyəsi gözlənilmədən artanda və ya aşağı düşəndə sahil ölkələrinin beşi də müəyyən ciddi çətinliklərlə üzləşir, dünyanın ən nəhəng gölünün siltəliqləri üzündən bir sıra itkilərlə barışmaq məcburiyyətində qalırlar.

Sahəsi 393 min kvadratkilometr, su ehtiyatları 78,6 min kubkilometr, orta və maksimum dərinliyi 208-1025 metr olan bu qapalı su hövzəsinin açılmayan sifərlərindən biri məhz suyun səviyyəsinin qeyri-stabiliyyəti, kəskin artıb-azalmasıdır. Ümumiyyətlə, Xəzər gölündə suyun səviyyəsi 1837-ci ildən müşahidə edilir. Bu müşahidələr zamanı məlum olmuşdur ki, XIX əsrin ikinci yarısından başlayaraq dənizdə suyun səviyyəsi dünya okeanından 26-25,5 metr aşağı olub. Suyun səviyyəsinin enmə tendensiyası XX əsrdə davam edib. 1929-1941-ci illər arasında Xəzərin səviyyəsi kəskin sürətdə okean səviyyəsindən aşağı düşüb. Sonra yenə də sürətlə artaraq 1995-ci ildə 26,6 metrden 2,35 metrə çatıb. Növbəti dörd ildə isə suyun orta səviyyəsi 30 santimetr aşağı enib.

1930-1970-ci illərdə suyun səviyyəsi aşağı düşərkən sahil zolaqlarından geri çəkilib. Bu zaman çimərliklər genişlənsə də, dənizin şimal akvatoriyasında balıq sürüləri üçün təbii yem sahələri azalıb, Volqanın deltasındakı sulara bitkilərin sayı artıb və kürü tökməyə Volqaya gədən balıqların hərəkəti çətinləşib. Tutulan qiymətli balıq növlərinin həcmi kəskin şəkildə aşağı düşüb. Gəmilərin hərəkətində, xüsusən Volqanın deltasında çətinlik yaranıb. Sahil zolağında yerləşən bütün təsərrüfatlara ziyan dəyib, kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlar su altında qalıb, yollar dağılıb, elektrik dirəkləri yıxılıb, sənaye müəssisələrinin mühəndis qurğuları, hətta balıqçılıq zavodları belə, su altında qalıb. Baş verən hadisələrin çoxluğu mütəxəssisləri ekoloji fəlakətin həyəcan təbilini çalmağa vadar edib.

Xəzərin siltəliqlərini niyə başa düşmək olmur, bu, nə dərəcədə qeyri-adi-dir? Bu suala Xəzərin tarixinin dərin analizi cavab verə bilər. Lakin belə orandır ki, belə bir tarix yoxdur və son müşahidələr cəmi 150 illik qısa dövrü əhatə edir. Amma tədqiqatçılar belə qənaətə gəliblər ki, son 700-500 min il ərzində Xəzərin səviyyəsi 200 metr diapazonunda oynamış, məni 150 metrə müsbət 50 metr arasında qalxmalar və enmələr baş vermişdir. Son 2 min il ərzində isə bu rəqəm 32-25 metr arasında olmuşdur. Beləliklə, alimlərin gəldiyi qənaət ondan

ibarətdir ki, Xəzərdə suyun səviyyəsinin artıb-azalması daim baş verən təbii prosesdir və bu, Xəzər kimi qapalı su hövzəsi üçün normal haldır.

Əgər belədirsə, sonuncu dəfə dənizdə suyun səviyyəsinin artmasını təbii fəlakət kimi qiymətləndirmək düzgündürmü? Alimlərin bir qismi bu fikirdədir ki, dənizin "nəfəs alması" onun özü üçün heç vaxt təhlükəli olmayıb. Xəzəryanı xalqlara gəldikdə isə, ümumiyyətlə, belə əfsanələr doludur ki, dənizin səviyyəsinin qalxması bu xalqların intibahına təkan verir. Yeni, suyun səviyyəsinin qalxıb-enməsi təbii fəlakət yox, intibahın qığılcımıdır. Belə çıxır ki, bu proses tarixən ağırlı olmayıb, misilsiz fəlakətlərlə də nəticələnməyib. Nə olubsa, sevimli aktyorumuz Bəşir Səfəroğlu demişken, "yavaş-yavaş" olub. Dənizkenarı zolaqlarda baş verən fəlakətlərin səbəbi isə dənizin siltəliqlərindən daha çox, heç nəyi düşünmədən suya yaxın ərazilərdə fəaliyyətlərini genişləndirən adamlarla bağlıdır.

Alimlərin fikrinə, Xəzərin əsrler boyu "nəfəs almasını" iki əsas səbəbi mövcuddur və Rusiyada keçirilən "Xəzər-95" konfransında bu suala qismən cavab verilib. Birincisi, geoloqların fikrinə, dənizin dibinin həcmi Yer in üst qabığının tektonik qatlarının üfüqi və şaquli yerdəyişməsi, seysmik təkanlarla bağlıdır. İkinci səbəb Yer in təkindəki su axınlarının dənizə və dənizdən geriye hərəkətidir. Amma bu halda böyük yeraltı su axınlarının Xəzərə girişi də, çıxışı da müəmmalı qalır. Alimlərin gəldikləri son qənaət belədir ki, bu ehtimalların içində dənizə daxil olan suların və iqlim dəyişikliklərinin dənizin səviyyəsinə təsir etməsi faktoru həqiqətə daha çox yaxındır.

Rusiya Dövlət Okeanoqrafiya İnstitutunun əməkdaşlarından R.Nikonova və V.Bortnikovun araşdırmalarına görə, 1941-ci ildən 1995-ci ilə kimi Xəzərdə suyun səviyyəsinin kəskin azalması və artması çaylardan dənizə axan suyun həcmi və buxarlanmalarla bağlıdır. Xəzərin su balansının 80 faizini Volqa çayı təmin edir. Rus alimi Malinin isə Volqa çayında suyun həcmindən Şimali Atlantida Norveç dənizindəki buxarlanmanın həcmindən asılılığını üzə çıxarmışdır. Deməli, dünyanı qlobal ekoloji sistemində Xəzərin də rolu var.

Alimlərin son qənaəti belədir ki, Xəzər dənizində suyun səviyyəsinin 2-3 metr civarında qalxıb-enməsi təbiiidir. Yeni, Xəzər belə nəfəs alır, belə yaşayır. Əgər bu prosesə elmin digər yeni sahələrinin baxış bucağından, həmçinin yapon alimlərinin sularla bağlı 20 illik araşdırmalarının prizmasından nəzər salsaq, təsdiq edə bilərik ki, Xəzər dənizi həqiqətən də unikalıdır və bənəzsizliyi ilə seçilən canlı dənizdir.

Bahadır İMANQULİYEV,
Ağaali MƏMMƏDOV (foto),
"Azərbaycan"

Məcburi köçkünlərin sosial statusu dəyişir

Əvvəli 1-ci səh.

Cənab İlham Əliyev dövlət başçısı seçildikdən sonra verdiyi sözə əməl etmək üçün 2004-cü ildə "Qaçqınların və məcburi köçkünlərin yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı"ni təsdiq etdi. 2007-ci və 2011-ci illərdə isə həmin proqrama əlavələr olunaraq qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həlli prosesi sürətləndi.

Dövlət başçısı bu gün də verdiyi vədi əməli işlə sübut edir. Artıq 12 çadır düşərgəsi ləğv olunaraq 3,5 milyon kvadratmetr yaşayış sahəsi olan müasir qəsəbələr və çoxmərtəbəli binalar

dan ibarət yaşayış kompleksləri salınıb. Hazırda evlərlə, mənzillərlə təmin edilən məcburi köçkünlərin sayı 300 minə çatır ki, bu da 53 min 500 ailə deməkdir. Bu kateqoriyadan olan insanların sosial problemlərinin həlli üçün sərf edilən vəsaitin məbləği isə 7,1 milyard manatdır.

Qaçqın və məcburi köçkünlərin digər sosial problemlərinin, xüsusilə məşğulluqlarının təmin edilməsi də diqqət mərkəzində saxlanılır. İndiyədək Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondu tərəfindən 24 min məcburi köçkünü öz kiçik bizneslərini qurmaq üçün 14,8 milyon manat mikrokredit verilib. Bununla yanaşı, Sahibkarlığın İnkişafı Fon-

du 22 min 74 məcburi köçkün sahibkarı 44,3 milyon manat güzəştli kreditlə təmin edib. 200 min məcburi köçkün isə bütöce təşkilatlarında və digər sahələrdə daimi işlə təmin olunub. Bütün bu tədbirlərin sayəsində məcburi köçkünlər arasında yoxsulluğun səviyyəsi son 15 ildə 75 faizdən 12 faizədək azalıb.

Xəbər verildiyi kimi, ötən il dekabrın 24-də Abşeron rayonunda 1000 məcburi köçkün ailəsi üçün salınan yeni yaşayış kompleksi istifadəyə verilib. Tədbirdə Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva da iştirak ediblər. Ölkə rəhbəri məcburi köçkünlər qarşısında çıxış edərək onların so-

sial problemlərinin həllinin daim diqqət mərkəzində olduğunu vurğulayaraq demişdir: "Bu il bu istiqamətdə çox işlər görüldü. Bu il 580 köçkün ailəsi üçün fərdi evlər, mənzillər tikilib və istifadəyə verilib. Artıq köçkünlərin bu evlərlə, mənzillərlə yerləşməsi prosesinə start verilib. Biz hər il minlərlə köçkün ailəsini yeni evlərlə, mənzillərlə təmin edirik. Bir daha demək istəyirəm ki, bu il bu, ən yüksək səviyyədə öz həllini tapıb. Bizim vəzifəmiz ondan ibarətdir ki, bütün köçkün ailələri normal şəraitlə təmin olunsunlar".

Prezidentə məlumat verildi ki, yaşayış kompleksi ölkə üzrə

məcburi köçkünlər üçün salınan sayca 101-ci şəhərcikdir. Buradakı mənzillərin 77-si birotəqlı, 420-si ikiotaqlı, 406-si üçotaqlı, 96-si dördotaqlıdır. Şəhərcikdə məcburi köçkünlərə verilən mənzillərin ümumi sahəsi 76 min kvadratmetrdir. Burada hər cür infrastruktur yaradılıb. Uşaq bağçası, tibb məntəqəsi, icma mərkəzi, təxminən 800 şagirdlik məktəb məcburi köçkünlərin ixtiyarına verilib.

Keçən il dekabrın 27-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Sumqayıt şəhərində qaçqın və məcburi köçkün ailələri üçün inşa edilən daha bir yaşayış kompleksinin açılışını etdilər. Dövlət başçısına

məlumat verildi ki, kompleksin inşasına 2017-ci ilin mart ayından başlanılmışdır. Xüsusi memarlıq üslubunda tikilən kompleksdə sakinlər üçün hər cür şərait yaradılıb. Dörd hektar ərazidə yerləşən kompleksdəki 12 binada 1005 mənzil var. Onların 167-si birotəqlı, 536-si ikiotaqlı, 302-si isə üçotaqlı və dördotaqlıdır.

Kompleksdə müasir sosial infrastruktur da yaradılıb. Belə ki, ərazidə məktəb, uşaq bağçası, mərasim evi və digər zəruri infrastruktur obyektləri inşa edilib. Eyni zamanda, ərazinin 67 faizində yaşıllıq və abadlıq işləri görüldü. Buradakı 540 şagirdlik yeni məktəb korpusunda şagirdlərin təhsil alması, 50 yerlik

uşaq bağçasında isə balacaların təlim-tərbiyəsinin təşkili, istirahəti və əyləncəsi üçün hər cür şərait yaradılıb.

Prezident İlham Əliyev dəfələrlə vurğulayıb ki, qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həlli dövlətin daim diqqətində olacaq, hər bir ailə rahat mənzillə təmin olunanadək bu işlər davam edəcək. Ele bunun nəticəsidir ki, biz hər il bu kateqoriyadan olan soydaşlarımızın yeni mənzil və evlərlə təmin edilməsinə şahidi olururuq və heç şübhəsiz, növbəti illərdə bu proses davam edəcək.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Dövlət dəstəyi bu sahənin inkişafına yol açır

"Azərbaycan Respublikasında arıçılığın inkişafının stimullaşdırılması haqqında" dövlət başçısının 2018-ci il 5 mart tarixli sərəncamından sonra Tovuz rayonunda da bu gəlirli sahəyə maraq xeyli artmış, hər arı ailəsinə (pətəyinə) görə dövlət tərəfindən 10 manat subsidiyanın verilməsi razılıqla qarşılanmışdır.

Ölkə rəhbərinin bu sərəncamında rayonda 5700 arı ailəsi saxlanılırsa, hazırda 8700-ə çatmışdır. İndi rayonda ehlə kənd də yoxdur ki, orada arı saxlanılmasın. Sarı Tala, Böyük Qışlaq, Aşağı Quşçu, Azafli, Əsrik kəndlərində, eləcə də Tovuz şəhərində çoxlu sayda arı ailəsi saxlanılır. Bunun da sayəsində hər il sakinlər xeyli gəlir əldə edirlər.

Azafli kəndinin sakini Tofiq Mədətov deyir ki, 30 ildir arıçılığa məşğuldur. Balın satışından götürüdüğü gəlir ailəsinin dolanışığını təmin edir. Hazırda 120 arı ailəsinə xidmət göstərir. İnişil 300 kiloqram bal gö-

türmüşdü, keçən il 400 kiloqram məhsul əldə edib. Balın satışında da ehlə bir problem yaşamır. Məhsulu keyfiyyətli olduğundan ehlə qapıda alırlar.

Aşağı Quşçu kəndinin sakini Qabil Hacıyev deyir ki, arıçılıqda zəngin təcrübəsi var. İnişil onun 100 baş arı ailəsi var idi. 2018-ci ildə onların sayını 120-yə çatdırıb və həmin pətəklərdən 1 tona yaxın bal süzüb. Bunun da 500 kiloqramını Bakıda təşkil olunan bal yarmarkasında satıb.

Tovuz şəhərinin sakini Xəyal Qarayev də təcrübəli arıçılardan biridir. Bu sahədə ehlə etdiyi təcrübə ona imkan

verib ki, saxladığı arıları xəstəliklərdən qorusun. Söhbət zamanı Xəyal kişi dedi ki, arı məhsullarının xeyri o qədərdir ki, saymaqla qurtarmaz. Bal insan orqanizminə tələffüzünə tamamilə mənimşənir. Ona görə ki, arı məhsullarının 99 faizi insan qanının plazmasına yaxındır. Arının südü 18 dəfə, çiçək tozu 12 dəfə baldan güclüdür.

Ümumiyyətlə, Tovuzda arıçılığın sirlərinə dərin bələd olan çox sayda arıçı var. Onlar dövlətin arıçılığın inkişafı ilə bağlı yaratdığı imkanlardan yararlanaraq ehlərlərindən gələnə esirgəmir, hər il bal istehsalında yüksək göstəricilərə nail olurlar.

Hazırda Tovuzda arı pətəklərinin qeydiyyatı aparılır. Qeydiyyat başa çatdırıldıqdan sonra subsidiyaların verilməsinə başlanacaq. Bir arı ailəsinin saxlanılmasına il ərzində çəkilən xərçin 25 manat olduğunu nəzərə alsaq, dövlətin hər arı ailəsinə verəcəyi 10 manat subsidiya, söz yox ki, hər bir arıçı üçün böyük köməkdir. Bunu Tovuz Rayon Aqrar İnkişaf Mərkəzinin rəisi Rəhman Qasimov da söhbət zamanı dedi. O, inamla onu da qeyd etdi ki, rayonda mövcud arı ailələrinin indiki sayı son hədd deyil.

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

"Bizim həyəət" layihəsi uğurla davam edir

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, İDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən, təmirsiz həyəətlərin abadlaşdırılmasına yönəlmiş "Bizim həyəət" layihəsi uğurla davam edir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yanvarın 4-də "Bizim həyəət" layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan növbəti həyəət sakinlərin istifadəsinə verilib. Yenilənmiş həyəət Qaradağ rayonu, Sahil qəsəbəsi M.Seyidov küçəsi 13, 16, Ə.Gülbəyev küçəsi 14, 16, 18, 10 ünvanlarında 4000 nəfərə yaxın sakinin yaşadığı binaları əhatə edir.

"Bizim həyəət" layihəsinin əsas məqsədi ekoloji cəhətdən təmiz və abad həyəətlərin modeləşdirilməsi, yaşılıqların bərpası, sağlam həyat tərzinin formalaşdırılması, sakinlər üçün təhlükəsiz və rahat yaşam şəraitinin yaradılmasıdır.

"Bizim həyəət" layihəsi çərçivəsində abadlaşdırılan və 25 600 kvadratmetr sahəsi olan həyətdə ehlə və sağ-

lamlıq imkanları məhdud insanların rahat hərəkəti nəzərə alınmış və bütün yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılması məqsədilə ərazidə 3 ədəd uşaq oyun elementləri, 140 kvadratmetr idman-fitness, 35 kvadratmetr şahmat meydançaları salınıb, 3 ədəd səyyar kitab şkafları, 350 nə-

fərlik xeyir-şər evi və 6 ədəd söhbətgah tikilib. Bu cür meydançaların salınmasında əsas məqsəd gənclərin sağlam həyat tərzi sürmələrinə, sağlamlıqlarını möhkəmləndirmələrinə, asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələrinə, o cümlədən onlarda sisteməlik idmanla məşğulolma refleksinin yaradılmasına nail olmaqdır.

Sakinlərin istək və maraqları nəzərə alınaraq, binaların fasadları və giriş hissələri də tam təmir olunaraq onların istifadəsinə verilib. Həyətin ərazisindəki mövcud yaşılıqların bərpası ilə yanaşı, əlavə olaraq 515 ədəd ağac və kol əkilib. Həmçinin sakinlərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə 8 ədəd müşahidə kamerası quraşdırılıb.

Qaradağ rayonunda sakinlərin istifadəsinə verilmiş həyəət layihə çərçivəsində abadlaşdırılan on üçüncü həyətdir.

Sözgedən layihənin Bakının bütün rayonlarında həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bununla əlaqədar paytaxtımızın abadlaşdırılmağa ehtiyacı olan həyəətləri haqqında məlumat və tövsiyələrin İDEA İctimai Birliyinə təqdim edilməsi xahiş olunur.

Bakıda və Abşeron yarımadasında hava dəyişkən buludlu olacaq, arabir tutulacaq

Azərbaycanda yanvarın 5-nə gözlənilən hava proqnozuna açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişkən buludlu olacağı, arabir tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Səhər saatlarında duman olacaq. Arabir güclənən cənub-qərb küləyi əsəcək, günün ikinci yarısında şimal-qərb küləyi ilə əvəzlənəcək. Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 4-7°, gündüz 9-12° isti, Bakıda gecə 4-6°, gündüz 10-12° isti olacağı proqnozlaşdırılır. Atmosfer təzyiqi 761 millimetr civə sütunundan 765 millimetr civə sütununa yüksələcək. Nisbi rütubət gecə 70-80, gündüz 50-55 faiz təşkil edəcək.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 1-6°, dağlıq ərazilərdə 10-15° saxta, gündüz 5-10° isti olacaq.

sən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 2-6° saxta, gündüz 8-13° isti, dağlarda gecə 6-10° saxta, gündüz 5-8° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkasan-Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-5° saxta, gündüz 5-10° isti olacağı gözlənilir.

Gəncə şəhərində, Qazax, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 2° saxtadan 3°-dək isti, gündüz 10-15° isti, dağlarda gecə 0-5° saxta, gündüz 5-10° isti olacağı bildirilir.

Markəzi Aran: Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində, Yevlax, Göyçay, Ağdas, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 3° saxtadan 2°-dək isti, gündüz 10-15° isti olacağı bildirilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şimal-şərq küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 2° saxtadan 3°-dək isti, gündüz 8-13° isti, dağlarda gecə 0-3° saxta, gündüz 7-11° isti olacağı ehtimal edilir.

Şəki, Balakən, Zaqatala, Qax, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Şamaxı, Siyazan, Sabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 2° saxtadan 3°-dək isti, gündüz 10-15° isti olacağı bildirilir.

B İ L D İ R İ Ş

"Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" MMC tərəfindən Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının 167,66 hektar, 127,96 hektar və Pirallahı Sənaye Parkının 20 hektar ərazisində əmlakın mühafizəsi üzrə iş və xidmətlərin satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş açıq tender prosedurunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Açıq tenderin nəticələri haqqında Tender komissiyasının 27 dekabr 2018-ci il tarixli qərarına əsasən "GESCO" ASC qalib elan edilmiş və həmin təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

ABŞ qoşunları Suriyadan çıxmağa başladı

ABŞ-ın hərbi qulluqçuları Suriyanı tərk etməyə başlamışlar. Bu barədə dövlət katibi Mayk Pompeo "Newsmax" telekanalına müsahibəsində məlumat vermişdir. O, qoşunların çıxarılması qrafikini açıqlamaqdan imtina etmişdir.

Eyni zamanda Pompeo qeyd etmişdir ki, ABŞ Prezidenti Donald Tramp Yaxın Şərqdə sabitliyi bərqərar etmək üçün tədbirlər görmək niyyətindədir. Dövlət katibinin dediyinə görə, Prezident birmənalı olaraq vurğulamışdır ki, İŞİD terrorçu qruplaşmasına qarşı mübarizə kampaniyası davam etməlidir.

Xatırladaq ki, ötən ayın 24-də Tramp Amerika qoşunlarının Suriyadan çıxarılması barədə fərman imzalamışdır. Bundan sonra ölkənin müdafiə naziri Ceyms Mattis və ABŞ-ın İŞİD-ə mübarizədə üzrə xüsusi nümayəndəsi Brett Makgork istefaya getmişlər.

Beynəlxalq aləm

Fransada bir ay ərzində 4570 "sarı jilet"li saxlanılıb

Fransa hökuməti ötən il noyabrın 17-dən dekabrın 17-dək "sarı jiletlər" hərəkatının keçirdiyi etiraz aksiyalarının 4570 iştirakçısını saxlamışdır. Bu barədə Ədliyyə Nazirliyi məlumat vermişdir.

Saxlanılanlardan 216-sı barədə həbs qətimkan tədbiri seçilmişdir. 697 nəfərin işi üzrə məhkəmə araşdırmaları davam edir.

Fransada yanacaqın qiymətinin artırılmasına qarşı çıxan "sarı jiletlər" in etiraz

aksiyaları noyabrın 17-də başlamışdır. Kütləvi etirazlar nümayişçilərin polislə toqquşmaları, talanlar və maşınlara od vurulması, mağazaya və banklara ziyan vurulmaqla müşayiət olunmuşdur. Aksiyaların ilk günündən indiyədək 10 nəfər həlak olmuş, 1000 nəfərdən çox adam xəsarət almışdır.

ABŞ Kongresinin aşağı palatası "şatdaun" un bitməsinə səs verdi

ABŞ Kongresinin Nümayəndələr Palatası işi qismən dayandırılmış ("şatdaun") bir sıra federal orqanların maliyyələşdirilməsi haqqında qanun layihələri qəbul etmişdir. Kongresmenlər bu il fevralın 8-dək Daxili Təhlükəsizlik Nazirliyinin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsinə səs vermişlər. O vaxtdək Kongres ABŞ sərhədinin müdafiəsi məsələsində kompromis əldə etmək niyyətindədir.

Bundan əlavə, Kongresin aşağı palatasının üzvləri 2019-cu il sentyabrın 30-dək Dövlət Departamenti, daxili işlər, kənd tə-

sərrüfatı, ticarət, əmək və maliyyə nazirlikləri, habelə bir sıra digər idarə və müəssisələr üçün vəsait ayrılmasına səs vermişlər. İndi qanun layihələri yerlərin yandan çoxunu respublikaların tutduğu Senatda təsdiqlənməlidir.

Xatırladaq ki, Prezident Tramp Meksika ilə sərhəd boyunca divarın inşaa olunması üçün 5 milyard dollardan çox vəsaitin ayrılmasını tələb edir. Demokratlar isə sərhədin müdafiəsinə cəmi 1,3 milyard dollar yönəltməyə razıdılar.

Gürcüstanda "donuz qripi" ndən 8 ölüm halı təsdiqləndi

Gürcüstanlı həkimlər "donuz qripi" kimi tanınan A qripinin H1N1 virusuna yoluxmuş 8 nəfərin öldüyünü laborator tədqiqatlarla təsdiqləmişlər. Bu barədə yerli KİV-ə Səhiyyə Nazirliyinin Xəstəliklərə Nəzarət Milli Mərkəzinin başçısı Amiran Qamkrelidze məlumat vermişdir.

Hazırda ölkədə qrip virusuna 144 yoluxma halı təsdiqlənmişdir. Onlardan 140-ü H1N1 virusu, digərləri H3 virusudur. Qamkrelidze bildirmişdir ki, "carı ildə A qripinin aqressivliyi səciyyələnən H1N1 ştamptı daha çox yayılır". O, əlavə etmişdir ki, ölkədə xəstələnmə göstəriciləri hələ ki epidemiyaya həddinə çatmamışdır.

İndoneziyada daşqın qurbanlarının sayı artır

İndoneziyanın Qərbi Yava əyalətinin Sukabumi şəhərinin yaxınlığında Sira-rəsmi kəndində baş vermiş daşqında ölənlərin sayı 18 nəfərə çatmışdır. Bu barədə "Kompas" qəzeti xəbər verir.

Məlumata görə, 30 evi su basmış, 15 nəfər itkin düşmüş, 3 nəfər yaralanmış, 64 yerli sakin təhlükəsiz rayonlara köçürülmüşdür. Axtarış-xilasətmə işləri saba-hədə davam edəcək.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti 539-49-20

Fikrət İbi oğlu Məmmədovun adına verilmiş JN-0019 kod 90101002 nömrəli Torpağa Mülkiyyət Hüququna dair Dövlət Aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

- Şahin Mansurov və Milli Məclis Aparatının Komitə və komissiyalar ilə iş şöbəsinin əməkdaşları Məhbubə İsayeva yanısı **ROZA XANIMIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
- "Aqrarkredit" Qapalı Şəhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektiv Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti sədrinin müavini Aftandil Babayevə qardaş **ƏMRAH BABAYEVİN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
- "AtaHolding" MMC-nin rəhbərliyi və kollektiv Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti sədrinin müavini Aftandil Babayevə qardaş **ƏMRAH QASIM OĞLU BABAYEVİN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
- Sumqayıt Şəhər Məhkəməsinin kollektiv Sumqayıt Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi Lətifə Məmmədovaya qardaş **NAZİM MƏMMƏDOVUN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
- Sumqayıt Apelyasiya Məhkəməsinin rəhbərliyi və kollektiv məhkəmənin hakimi Lətifə Məmmədovaya qardaş **NAZİM MƏMMƏDOVUN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

<p>BAŞ REDAKTOR</p> <p>Bəxtiyar SADIQOV</p>	<p>Ünvan</p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə</p> <p>e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az_reklam@azeronline.com azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, Mühəssisat - 539-59-33, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,</p> <p>Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Mühəssisat - 539-59-33, Fəks - (+994 12) 5398441</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmə, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 7866</p> <p>Sifariş 2</p> <p>Qiyməti 40 qəpik</p>
---	---	--	--	---	--